

Boğaz, Bakırköy, Eyüp
otobüsleri bugünden
itibaren işlemeyecek

Sene 23 — No. 8221 — Fıatı her yerde 5 kuruş

SALI 9 Eylül 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Leningrad'ın kara ile muvasalası kesildi

Alman - Fin kuvvetleri
tarafından şehir
etrafında çevrilen
çenber kapatıldı

Alman seri tümenleri
Ladoga gölü üzerinde
Şlussesburg şehrine hücum
başladılar

Leningrad'ın şimalinde Finlerin, cenupta da Almanların işgal ettikleri bildirilen yerleri ve şimendifer hatlarını gösterir harita

Benzin sarfiyatı tahdid edildi

Bugünden itibaren bir ay müddetle
muteber olacak esaslar tesbit edildi

İzmir, İstanbul ve Ankara Belediye hududları
içinde işleyen otobüslerle insan taşıyan kamyon-
etler ve kaptıkacılar seyrüseferden menedilmiştir

Ankara 8 (A.A.) — Başvekâlet-
ten tebliğ edilmiştir:
Millî Korunma kanununun 36 ncı
maddesi mucibince ittihaç olunan
13 ağustos 1941 tarih ve 2/16395
sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararla
verilen salâhiyete istinaden benzin
ve sair petrol müstaklârlile mütehar-
rik bilûmum kara ve deniz nakil va-
sıtalarının seyrüseferi 9 eylül 1941
tarihinden itibaren bir ay müddetle
aşağıdaki esaslar dairesinde tahdit
veya menedilmiştir:

1 — Elçilerin, konsolosların ve
kordiplomatîye dahil memurların bi-
nek otomobilleri ile deniz nakil va-
sıtalarına ve elçiliklere ait olup baş-
ka memleket plâkası taşıyan binek
otomobillerine ayda 180 litre benzin
verilir.

2 — 19 ikinciteşrin 1940 ve
2/14703 sayılı kararname ile meri-
yet mevkiine vaz edilmiş olan 75
sayılı Koordinasyon Heyeti kararın-
nın (b) bendinin (c) ve (d) fıkrâ-
larında yazılı binek otomobilleri bi-
lahare İcra Vekilleri Heyeti kararla
seyrüseferlerine müsaade olunan na-
kil vasıtalarından binek otomobille-
rine ve deniz motörlerine ayda 150
litre ve motosikletlere ayda 60 lit-
re benzin verilir.

3 — Halen çalışmakta oldukları
belediyelere tesbit edilen taksilere

ayda 120 litre benzin verilir.
4 — Ecnebi turistlere ait otomo-
billerle bir defaya mahsus olmak
üzere 125 litre benzin verilir.
5 — Yük ve eşya nakline mahsus
ve halen çalışmakta oldukları be-
lediyelere tesbit edilen kamyonlara
ayda 500, açık ve kapalı kamyonet-
lere ayda 240 litre benzin verilir.
6 — Belediye hudutları dahilinde
işleyen otobüslerle insan nakleden
kamyonetler ve kaptıkacılar seyrü-
seferden menedilmiştir.

Ankara, İstanbul ve İzmir beledi-
yelerine ait otobüsler bu kayıttan is-
tîsna edilmiştir. İstanbulda işleyen
ve hususî şahıslara ait olan otobüs-
lerden hangi istikametlere işleyenle-
rin seyrüseferde devam edeceğini
vali ve belediye reisi bizzat tayin
edecek ve Başvekâlden müsaadeleri-
ni alacaktır.

Şehir ve kasabalar arasında halen
çalışmakta oldukları belediyelere
tesbit edilen otobüslerle ayda 300,
kamyonetlere 240, kaptıkacılarla
180 litre benzin verilir.

Şehirler arasında işleyen nakil va-
sıtaları valilerin tertibine ve müna-
vebe ile çalıştırılır.
7 — Yukarıdaki maddelerde tes-
bit edilmiş olan miktarla belediy-
elere verilecek karne mukabilinde
bayilerden alınır.

9 Eylül

İzmirin kurtuluş bayramı
bugün merasimle
kutlanacak

İzmir 8 (Telefonla) — Dokuz
Eylül Kurtuluş bayramı yarın fevka-
lâde tezahüratla kutlanacaktır. Civar
vilâyet ve kazalardan heyetler gel-
miştir. İzmirde görülmemiş kalaba-
lık vardır. Evvelâ şehitler âbidesi
ziyaret edilecek, sonra da kışla ve
Atatürk'ün heykeli önünde nutuklar
söylenecek ve geçit resmi yapılacaktır.
Gece fener alayı yapılacaktır.
Bütün merasim filme çekilecektir.

Bugün dördüncü sahifemizde:
**Dördüncü Mehmed
devrinde Türkiye'ye
gelen Frenk müstesriki
Antoine Galland**
Yazan: İzzet Melih

Türk - Alman

Ticaret anlaşması
müzakeresine bugün
başlanıyor

Ankara 8 (A.A.) — Bir ticaret mü-
zakaratına memur Alman murahhas
heyeti bugün şehrimize gelmiş ve gar-
da Hariciye Vekâleti adına istikbal
edilmiştir.

Alman heyetine doktor Klodius ri-
yaset etmektedir.
Ankara 8 (A.A.) — Klodius'un riya-
setindeki Alman heyeti ile ticaret mü-
zakereleleri yapmaya memur edilen he-
yeti murahhasımız Hariciye Vekâleti
kâtibi umumi Numan Menemencioğlu'nun
riyasetinde teşekkül etmiştir.
Heyetin ikinci reisi Ticaret Vekâleti
müsteşarı Halid Keşmir'dir.

Alâkadar Vekâletlerin tayin etmiş
oldukları memurlar da heyetin müsa-
virleri saftıla vazife göreceklerdir.
Müzakerelere yarın başlanması muh-
temeldir.

İzmir fuarı

İzmir 8 (Telefonla) — Dün gece
Fuari 47.427 kişi ziyaret etmiştir.
Fuari açılışından bugüne kadar zi-
yaret edenlerin yekünü 489.628
dir. Bu gece mehtap eğlenceleri ya-
pılmıştır.

Ruslar acele yardım istiyorlar

Moskova radyosu
spikerinin ve ame-
le sendikaları reisinin
beyanâtı

Sovyet cephesi 8 (A.A.) — Rus-
lar, İngiliz yardımının fiilî ve mües-
sir olmasını gitgide artan bir ısrarla
istemekte idiler. Moskova radyosu
spikeri John Gibbons, bundan bir
kaç gün evvel, bu yardımın plâtonik
mahiyeti aleyhinde bulunmuş ve bu
yardımın bir takım sempati telgraf-
ları ile kendisini göstermekte oldu-
ğunu söylemişti.

Aynı spiker, bugün İngiliz ame-
le sendikalarının müteker bir İngiliz -
Rus sendikal komitesi ihdas sure-
tindeki teklifi üzerine Sovyet sendi-
kaları merkezi reisi B. Chvernîkin
cumartesi akşamı matbuat mümes-
sillerine olan beyanatını ele almıştı.
Chvernîkin, bilhassa şöyle diyordu:

«İngiliz işçilerinin yardım vadi,
cephemizde düşmanın kuvvâi külli-
yesini, tayyarelerini tutmak ve bu
suretle onun İngiliz adalarını ve bil-
hassa Londrayı bombardıman etme-
sine mâni olmak suretile memleket-
lerine yapmakta olduğumuz yardı-
mın tabii bir mukabesidir.

Sovyet vatandaşlarının günden
güne artan intibâ. Rusyada müthiş
bir harp bütün tahribatını yapmakta
olduğu bir sırada İngilizlerin kendi-
lerini sözle vaillerle teşçi etmekte
oldukları merkezindedir.»

Uçan kaleler

Londrada 2 tanesinin
kaybolduğu bildirildi

Londra 9 (A.A.) — (B.B.C.) İngilt-
re hava kuvvetlerinin uçan kale-
ler ilk zaylatı uğramıştır. Dün nesre-
dilen bir tebliğde uzun mesafede istik-
saf uçuşuna giden 2 uçan kalenin
geri dönmediği bildirilmektedir. Uçan
kaleler 6000 metre yükseklikten, sadâ-
ları ışıltımlardan uçararak bombalar atı-
yorlardı. Bunlardan yalnız bir tanesi
bir gece avcısile karşılaşılarak harp et-
miş ve mürettebatından bir kısmın öl-
mesine rağmen üssüne dönmüştü.

Iran Meclisi

Bugün toplanmağa
davet edildi

Londra 9 (A.A.) — (B.B.C.) Tah-
randan gelen bir Associated Press
telgrafına göre İran parlamentosu
bugün saat dokuzda toplanmağa da-
vet edilmiştir. Parlamento'ya İngiliz -
Sovyet şartlarının bildirileceği beyan
ediliyor. İran hükûmetinin şartları
kabul mu edeceği veya yeni müzakere
mi isteyeceği belli değildir.

Dikkatler!

Müstahsil insan yetiştire-
cek bir maarif programı

Maarif Vekâleti, 1943 senesine
kadar, 21,750,500 lira sarfederek,
şu tarz ve miktarda yeni tedris mü-
esseseleri açacaktır: 15 erkek sanat
okulu, 5 yapı okulu, 5 ticaret lisesi,
12 ticaret orta okulu, 45 akşam er-
kek sanat okulu, 43 akşam kız sanat
okulu, 30 köy değirmenciligi ve ma-
rangozluğu gezici kursu, 50 köy ka-
dın kursu. — Ayrıca: Ankara'da bir
yüksek teknik okulu. Tayyare mo-
tör usta okulu. İstanbul yüksek mü-
hendis mektebinin talebesi de 1000
e çıkarılacaktır.

Kısa zamanda memleketin çehre-
sini değiştirecek bir program.

Bir gazete bunları «ahval müsa-
ade ettiği takdirde...» notıyla kayde-
divor. Böyle bir program sarta mu-
allâk olmamalıdır. Harpte, sulhte,
ateş içinde semender gibi yamnyar-
rak, bizi selâmete ulaştıracak olan
bu «Müstahsil insan yetiştirmek»
Maarif programını behemehâl ta-
hakkuk ettirmeliyiz.

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Leningrad muharebesi şiddetlendi

İşçiler: «Büyük tehlike
ile karşılaştık, aslanlar
gibi döğüşeceğiz»
diyorlar

Londra 9 (A.A.) — (B.B.C.) Len-
ingrad muharebesi çok şiddetli bir saf-
haya girmiştir. Alman yüksek kuman-
danlığı bir tebliğinde şehrin 25 mil
şarkında Ladoga gölü sahilini ele ge-
çirerek Dnieper hareketinin İsmale ça-
lıldığını beyan etmiştir.

Dün Leningrad işçileri radyo ile be-
yanatta bulunarak aslan gibi dövüş-
ceklerini, şehrin etrafının çelik du-
varla çevrildiğini bildirmişler ve şun-
ları ilâve etmişlerdir: «Büyük tehlike
ile karşılaştık. Fakat kanımızı son
damlasına kadar akıtacağız. Alman
sürüleri buraya giremeyeceklerdir.»

Almanlar Slusselberg şehrini zaptettiler

Berlin 8 (Radyo) — (Saat 22)
Hitlerin umumî karargâhının fev-
kalâde tebliği: Alman kuvvetleri
Leningrad'ın şarkında Ladoga gölü
sahilindeki Slusselberg şehrini zapt-
etmişlerdir.

Sovyet tebliği

Londra 9 (Radyo) — (Saat 8,15)
Gece yarısı nesredilen Sovyet tebliği:
Smolensk muntakasında, bu şehrin ce-
nubu şarkisindeki Jelna şehri etrafında
26 gün devam eden muharebe-
den sonra 8 Alman fırkası püskürtül-
müş, şehir geri alınmıştır. Alman
kuvvetleri garp istikametinde çekil-
mişlerdir.

8 Eylül günü bütün cephe de şiddet-
li muharebeler devam etmiştir. 6 ey-
lûde Sovyetlerin 33 tayyare kaybet-
melerine mukabil Almanların 62 tay-
yaresi tahrip edilmiştir. Bükreş şehri
pazar gecesi Sovyet hava kuvvetleri
tarafından bombalanmıştır.

Spitsberg adası

İngilizler buraya asker
çıkardılar

Londra 9 (A.A.) — (B.B.C.) İngiliz
kuvvetleri kutup denizinde Norveçin
Spitsberg adasını işgal etmişlerdir. Bu
adada mühim kömür madenleri vardı.
Bu madenlerde çalışan 12.500 Norveç-
li İngiltereye nakledilmiştir. Bunlar
hür Norveç kuvvetlerini takviye ede-
ceklerdir.

Mısırdaki ellerinde dolar bulunanlar bunu hükûmete bildirecekler

Londra 9 (A.A.) — (B.B.C.) Mısır
hükûmeti, ellerinde Amerikan doları
bulunanların bunu Maliye nezaretine
bildirmelerini ilân etmiştir. Maliye
nezaretinden izin almadan hiç bir do-
lar muamelesi yapılmıyacaktır. Bu
emre riayet etmeyenler para ve hapis
cezasına mahkûm edileceklerdir.

Yeni sanat okulları

3 sene içinde 183
sanat okulu açılacak

Ankara 9 — Maarif Vekâ-
leti yeniden 183 sanat okulu
açmağa karar vermiştir. Bu
maksat için 21,751,500 lira ay-
rılmıştır. Bu para 1941, 1942,
1943 senelerinde sarfedilecek-
tir. 21 milyon liranın 800 bin
lirası kız meslek öğretmen okul-
larına, 7.500.000 lirası erkek
sanat, 700 bin lirası yapı usta
okullarına, 1.950.000 lirası ti-
caret liselerine, 1.350.000 lirası
kız enstitülerine, 6.625.000
lirası akşam erkek, 1.291.000
akşam kız sanat okullarına,
103.000 lirası erkek gece,
82.500 lirası kadın gece kurs-
larına bir milyon lirası ders âlet-
leri fabrikasına ayrılmıştır.

Mühim bir hâdise

Meçhul bir tayyare
bir Amerikan
vapurunu batırdı

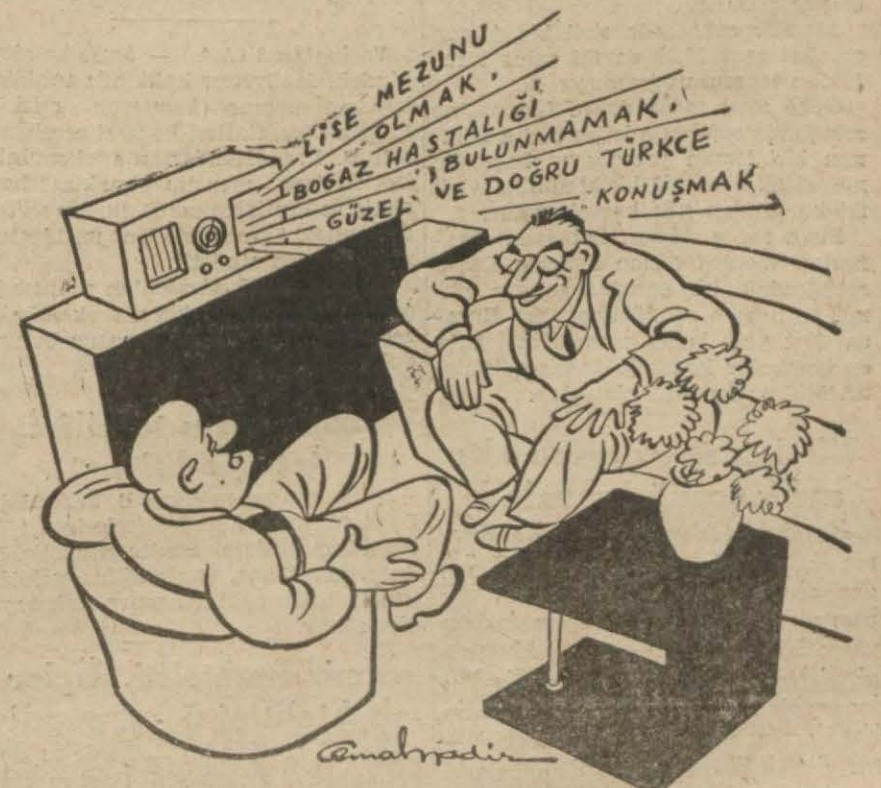
Londra 9 (A.A.) — (B. B. C.)
Kızıldenizde bir Amerikan tica-
ret gemisi hüviyeti tesbit edile-
meyen bir tayyare tarafından
batırılmıştır.

Moskova'ya hava akını

Londra 9 (Radyo) — Saat 9,15"
Moskovada bu sabah nesredilen
tebliğ: Dün gece Alman tayyareleri
Moskovayı bombardıman etmek is-
temişlerdir. Gece avcı tayyareleri ve
dafi bataryaları derhâl faaliyete geç-
miştir. Şehrine üzerine birkaç tay-
yare gelebilmiş ve bunlar bombalar
atmışlardır. Hasar azdır.

600 bin Alman Sibir- yaya naklediliyor

Londra 9 (A.A.) — (B.B.C.) Dün ge-
ce Moskovada nesredilen bir emirna-
me mucibince Sovyet Rusyada Volga
havâlisinde yerleşmiş Alman halkı
garka (Sibiriyaya) nakledilecektir.
Burada oturan Almanların miktarı
600 bin kadardır. Emirname, bunların
memleketin zararına hareketleri
ihtimali olduğundan bu adının atıldı-
ğı beyan edilmektedir.
Sovyet Rusyadaki bu 600 bin Alman
Moskovanın 470 mil cenubşarkis-
indeki muntakada oturmakta ve muhtaç
bir cümhuriyet teşkil etmekte idi.

— Radyo idaresi günlerden beri bir spiker arıyor!..
— O da bir şey mi, biz onu yıllardan beri arıyoruz!..

